

Metodický pokyn k naplnění výkazů, jejichž závazné vzory jsou uvedeny v přílohách č. 1 až 3 vyhlášky č. 272/2017 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí

2018

(verze 2.0 s účinností od 1. 1. 2019)

Obsah

Přehled provedených změn.....	2
I. Metodický pokyn k Výkazu peněžních příjmů a výdajů.....	3
1. Základní informace	3
2. Úvod do metodiky	3
3. Kontrolní vazby.....	4
4. Institucionální vymezení sektoru vládních institucí	6
5. Obecné principy zaznamenání některých účetních operací.....	8
5.1. Daň z přidané hodnoty (DPH).....	8
5.2. Ostatní daně a platby sociálního a zdravotního pojištění	8
5.3. Vrácené platby (např. vratky, dobropisy).....	8
5.4. Drobný dlouhodobý majetek a peněžní toky s ním spojené	9
5.5. Přijaté a poskytnuté zálohy	9
6. Obsahová náplň jednotlivých položek příjmů a výdajů.....	10
Příjmy z provozní činnosti.....	10
Výdaje na provozní činnost	14
Peněžní toky do nefinančních aktiv.....	19
Peněžní toky z financování	20
II. Metodický pokyn k Výkazu o poskytnutých garancích.....	24
1. Základní informace	24
2. Kontrolní vazby.....	25
3. Obsahová náplň jednotlivých položek výkazu.....	25
4. Ilustrativní příklad.....	27
III. Metodický pokyn k Výkazu o projektech partnerství veřejného a soukromého sektoru	28
1. Základní informace	28
2. Kontrolní vazby.....	29
3. Obsahová náplň jednotlivých položek výkazu.....	29

Přehled provedených změn

oproti předchozí verzi metodického pokynu (verze 1.0)

I. Metodický pokyn k Výkazu peněžních příjmů a výdajů

Revidovaná část	Popis změny
1. Základní informace	<ul style="list-style-type: none">• výjimka pro některé osoby v likvidaci
1. Základní informace + 2. Úvod do metodiky	<ul style="list-style-type: none">• odstranění odvolávek na část M Přílohy 5 podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. a její metodiku (<i>již není aktuální</i>)
3. Kontrolní vazby	<ul style="list-style-type: none">• drobné úpravy ve formulaci textu
4. Institucionální vymezení sektoru vládních institucí	<ul style="list-style-type: none">• doplnění poznámky pod čarou č. 5• aktualizace schématu sektoru vládních institucí (Obr. 2)
6. Obsahová náplň jednotlivých položek příjmů a výdajů	
A.1.III. Příjmy z transferů od zahraničních vlád, mezinárodních organizací a vládních institucí	<ul style="list-style-type: none">• doplnění poznámky pod čarou č. 11
A.2.XIV.3. Transfery jinde nezařazené - běžné	<ul style="list-style-type: none">• doplnění poznámky pod čarou č. 17
D.2.I.4. a D.2.II.4. Čistá změna přijatých vkladů	<ul style="list-style-type: none">• rozšíření náplně položek spolu s doplněním poznámky pod čarou č. 18

Účinnost od 1. 1. 2019, tzn. pro výkazy vztahující se k období od 1. 1. 2019. Pro výkazy sestavované za období roku 2018 a předkládané do CSÚIS po 1. 1. 2019 se použije metodický pokyn verze 1.0.

II. Metodický pokyn k Výkazu o poskytnutých garancích

Revidovaná část	Popis změny
3. Obsahová náplň jednotlivých položek výkazu	<ul style="list-style-type: none">• doplnění poznámky pod tabulkou

III. Metodický pokyn k Výkazu o projektech partnerství veřejného a soukromého sektoru

Revidovaná část	Popis změny
3. Obsahová náplň jednotlivých položek výkazu	<ul style="list-style-type: none">• odkaz na Věstník veřejných zakázek• konkretizace roků t-1 až t-4• doplnění poznámky pod tabulkou

I. Metodický pokyn k Výkazu peněžních příjmů a výdajů

1. Základní informace

Ministerstvo financí vydává metodický pokyn k naplnění **Výkazu peněžních příjmů a výdajů** (dále jen „výkaz“), jehož závazný vzor je uveden v Příloze č. 1 vyhlášky č. 272/2017 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí.

Výkaz předkládají **měsíčně**, vždy ve stavu k poslednímu dni sledovaného kalendářního měsíce, osoby vymezené v § 3 odst. 1 zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále též „zákon“), a to do 15. dne následujícího kalendářního měsíce¹. Toto platí v případě, že dotčená osoba není od povinnosti měsíčního předkládání osvobozena podle § 3 odst. 3 zákona. V opačném případě pro ni platí povinnost předkládat výkaz **čtvrtletně**, vždy ve stavu k poslednímu dni sledovaného kalendářního čtvrtletí, a to do 30 dnů po uplynutí prvního, druhého nebo třetího čtvrtletí; za čtvrté čtvrtletí předkládá tyto údaje do 25. února následujícího kalendářního roku. Čtvrtletní vykazovací povinnost se vztahuje také na osoby vymezené v § 4 odst. 1 zákona.

Od této povinnosti jsou zcela **osvobozeny osoby** jinak spadající pod § 2 písm. j) nebo k) zákona, které v okamžiku, kdy se staly vládní (veřejnou) institucí, již byly **v likvidaci**.²

Předkládané údaje, měsíční stejně jako čtvrtletní, jsou vykazovány vždy **kumulativně** od počátku roku k poslednímu dni sledovaného období, za které je výkaz předkládán.

Výkaz peněžních příjmů a výdajů předkládá dotčená osoba prostřednictvím **Centrálního systému účetních informací státu** (dále „CSÚIS“).

2. Úvod do metodiky

Struktura výkazu a obsahová náplň jednotlivých položek příjmů a výdajů vychází z mezinárodní metodiky vládní finanční statistiky *Government Finance Statistics 2014* (GFS 2014) Mezinárodního měnového fondu. Jedná se v podstatě o **výkaz peněžních toků sestavený přímou metodou**, která sleduje charakter jednotlivých realizovaných příjmů a výdajů na hotovostní bázi. Zaznamenávají jsou tedy pohyby v pokladně a na depozitních bankovních účtech (běžné, spořicí, termínované a jiné vkladové účty), tj. pohyby **oběživa a depozit**.

¹ Případné dodatečné přesuny mezi položkami výkazu na základě skutečností známých až po termínu jeho odevzdání se promítnou v datech za následující měsíc, resp. v kumulované částce za období od počátku roku vykázané následující měsíc. To neplatí pro údaje za celý rok předkládané do 15. 1. roku následujícího.

² Bližší informace lze nalézt na webu MF <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2017/zakon-c-25-2017-sb-29646> pod odkazem „Restriktivní výklad § 2 písm. j) a k) zákona“.

3. Kontrolní vazby

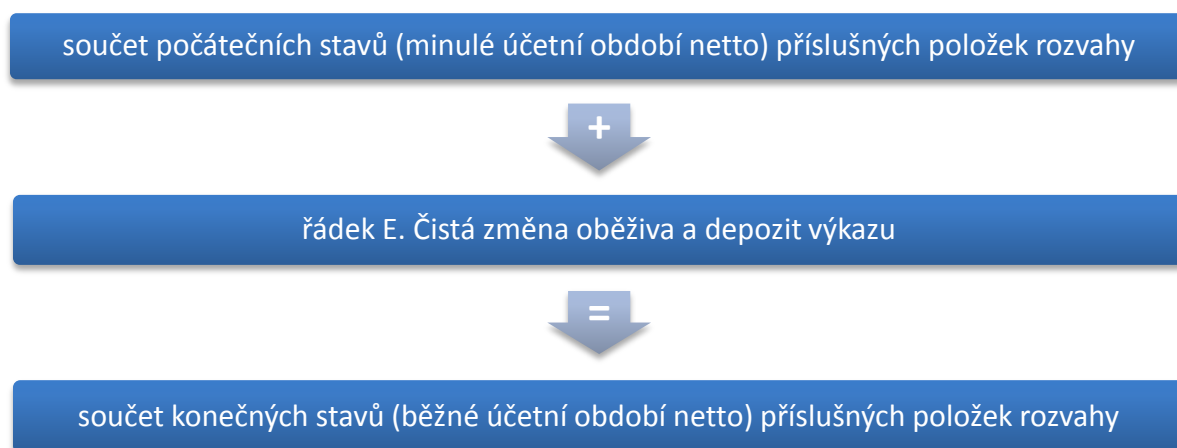
Správnost naplnění jednotlivých položek příjmů a výdajů, resp. výkazu jako celku, je alespoň částečně zajištěna prostřednictvím několika **vnitrovýkazových** a jedné **mezivýkazové kontrolní vazby**.

VNITROVÝKAZOVÉ KONTROLNÍ VAZBY		
A.	=	A.1. – A.2.
A.1.	=	A.1.I. + A.1.II. + A.1.III. + A.1.IV. + A.1.V. + A.1.VI.
A.1.III.	=	A.1.III.1. + A.1.III.2. + A.1.III.3. + A.1.III.4. + A.1.III.5. + A.1.III.6. + A.1.III.7. + A.1.III.8. + A.1.III.9. + A.1.III.10.
A.1.IV.	=	A.1.IV.1. + A.1.IV.2. + A.1.IV.3.
A.1.V.	=	A.1.V.1. + A.1.V.2. + A.1.V.3.
A.1.VI.	=	A.1.VI.1. + A.1.VI.2. + A.1.VI.3. + A.1.VI.4. + A.1.VI.5. + A.1.VI.6. + A.1.VI.7. + A.1.VI.8. + A.1.VI.9.
A.2.	=	A.2.VII. + A.2.VIII. + A.2.IX. + A.2.X. + A.2.XI. + A.2.XII. + A.2.XIII. + A.2.XIV.
A.2.VII.	=	A.2.VII.1. + A.2.VII.2. + A.2.VII.3.
A.2.IX.	=	A.2.IX.1. + A.2.IX.2. + A.2.IX.3.
A.2.X.	=	A.2.X.1. + A.2.X.2.
A.2.XI.	=	A.2.XI.1. + A.2.XI.2. + A.2.XI.3. + A.2.XI.4. + A.2.XI.5. + A.2.XI.6. + A.2.XI.7. + A.2.XI.8.
A.2.XII.	=	A.2.XII.1. + A.2.XII.2. + A.2.XII.3.
A.2.XIII.	=	A.2.XIII.1. + A.2.XIII.2. + A.2.XIII.3.
A.2.XIV.	=	A.2.XIV.1. + A.2.XIV.2. + A.2.XIV.3. + A.2.XIV.4. + A.2.XIV.5.
B.	=	B.1. – B.2.
B.1.	=	B.1.I. + B.1.II. + B.1.III.
B.2.	=	B.2.I. + B.2.II. + B.2.III.
C.	=	A. – B.
D.	=	D.2. – D.1.
D.1.	=	D.1.I. + D.1.II.
D.1.I.	=	D.1.I.1. + D.1.I.2. + D.1.I.3.
D.1.II.	=	D.1.II.1. + D.1.II.2. + D.1.II.3.
D.2.	=	D.2.I. + D.2.II.
D.2.I.	=	D.2.I.1. + D.2.I.2. + D.2.I.3. + D.2.I.4.
D.2.II.	=	D.2.II.1. + D.2.II.2. + D.2.II.3. + D.2.II.4.
E.	=	C. + D.

MEZIVÝKAZOVÁ KONTROLNÍ VAZBA		
E.	=	<p>obecně: součet rozdílů (konečný stav netto – počáteční stav netto) za období od počátku roku u položek rozvahy, na kterých účetní jednotka zaznamenává pohyb peněz, vč. položky Peníze na cestě nebo obdobné položky stejného charakteru³</p> <p>konkrétně pro SPO: [(A.III.5. + B.III.4. + B.III.5. + B.III.9. + B.III.10. + B.III.16. + B.III.17.), běžné účetní období netto] - [(A.III.5. + B.III.4. + B.III.5. + B.III.9. + B.III.10. + B.III.16. + B.III.17.), minulé účetní období netto]</p>

³ Slouží k překlenutí časového nesouladu mezi účtováním pokladních dokladů a bankovních výpisů, ale používá se i při převodech mezi dvěma vlastními bankovními účty.

Obr. 1: Obecné schéma mezivýkazové kontrolní vazby

Z kontrolní vazby mezi předmětným výkazem a rozvahou každé jednotlivé účetní jednotky plyne základní logika, kterou je nutné dodržet: každý účetní případ, který se promítne na některé z položek rozvahy zahrnutých do kontrolní vazby, musí být vykázán také na některé položce výkazu s výjimkou případů, kdy je předkontace pro danou účetní operaci tvořena na straně „Má dáti“ i „Dal“ syntetickými či analytickými účty, na nichž účetní jednotka účtuje o pohybu peněžních prostředků. Tyto případy se nepromítnou na žádné položce výkazu a neovlivní výši čisté změny oběživa a depozit na řádku E. Takovou operací dochází pouze ke změně struktury peněžních prostředků, nikoli jejich výše. Jedná se zejména o převody peněz z jednoho bankovního účtu na druhý v rámci účetní jednotky, či převody peněz mezi pokladnou a vlastním bankovním účtem. To je také případ účtování převodu peněžních prostředků přes účet „Peníze na cestě“. Příjem a výdaj se navzájem vruší, a nemají tak vliv na hodnotu položky E. Čistá změna oběživa a depozit. Tyto účetní případy se tedy fakticky nepromítnou na žádné položce výkazu. Do mezivýkazové kontrolní vazby je však položka rozvahy „Peníze na cestě“ zahrnuta, a to z toho důvodu, že ke dni, ke kterému účetní jednotka sestavuje výkaz (konec měsíce, resp. čtvrtletí), nemusí být syntetický účet „Peníze na cestě“ vyrovnaný (MD≠D).

Převody peněžních prostředků mezi pokladnou a bankovním účtem, resp. mezi dvěma vlastními bankovními účty se ve výkazu NEZAZNAMENÁVAJÍ!

Mezivýkazová kontrolní vazba je aplikována přímo v CSÚIS pro SPO se čtvrtletní vykazovací povinností. Proto jsou navrhované termíny předkládání výkazu se čtvrtletní periodicitou vázány na termíny předávání účetní závěrky těmito účetními jednotkami do CSÚIS podle přílohy č. 3 technické vyhlášky o účetních záznamech⁴. Pro ostatní účetní jednotky ve smyslu adresátů zákona o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, které nemají povinnost sestavovat čtvrtletní účetní závěrku, stejně jako pro ty, kterým je uložena měsíční vykazovací povinnost, nelze kontrolní vazbu aplikovat přímo v CSÚIS. Nicméně obecně zůstává provázanost na změnu výše uvedených položek rozvahy v platnosti a účetní jednotka ji může implementovat do svého

⁴ Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech)

ekonomického informačního systému ve vazbě na příslušné rozvahové položky ke konci každého období (tj. čtvrtletí či měsíce).

4. Institucionální vymezení sektoru vládních institucí

(v textu používáno také jako synonymum „vládní instituce“)

Pro správné zařazení některých příjmů a výdajů na příslušnou položku výkazu je nezbytné identifikovat, zda protistrana v transakci⁵ je jednotkou patřící do sektoru vládních institucí. Na straně příjmů jsou to například transfery od jiných vládních institucí (A.1.III.5. až A.1.III.10.), na straně výdajů transfery jiným vládním institucím (A.2.XI.5. až A.2.XI.8.). Jedná se o instituce zařazené v registru ekonomických subjektů (dále „RES“), dostupném na adrese: https://www.czso.cz/csu/res/registr_ekonomickyh_subjektu, do institucionálních sektorů⁶ 13110 – Ústřední vládní instituce, 13130 – Místní vládní instituce či 13140 – Fondy sociálního zabezpečení. Osoba, na niž se vztahuje povinnost předmětný výkaz naplňovat a předkládat, je v tomto smyslu vždy vládní institucí.

Institucionální pokrytí sektoru vládních institucí podle metodiky ESA 2010 je ekvivalentní se sektorem veřejných institucí podle zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., a zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Pravidla pro vymezení sektoru vládních institucí jsou mezinárodně harmonizována a jeho složení je průběžně aktualizováno Českým statistickým úřadem. Seznam vládních institucí v ČR zveřejňuje každoročně do 31. října také Ministerstvo financí na svých webových stránkách <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rozpoctove-ramce-statisticke-informace/verejny-sektor/sektor-vladnich-instituci>, a to na základě informací poskytnutých Českým statistickým úřadem ke dni 30. září téhož roku.⁷ Určující je však aktuální zařazení konkrétní jednotky do sektoru vládních institucí v registru ekonomických subjektů, jak je uvedeno výše. Ilustrativní schéma sektoru vládních institucí představuje následující obrázek.

⁵ Protistranou v transakci je míněna instituce, která finanční prostředky bezprostředně poskytla nebo které byly finanční prostředky poskytnuty. Například zdroje EU vyplácené ministerstvem jako tzv. řídicím orgánem se klasifikují jako transfery od ústředních vládních institucí, nikoli jako transfery od mezinárodních organizací, Podobně podíl na grantu přijatý od externího spoluřešitele na projekty v oblasti vědy a výzkumu se zařadí podle osoby spoluřešitele, nikoli podle osoby poskytovatele celého grantu. Stejná logika platí i v situaci, kdy je účetní jednotka v roli plátce. V takovém případě rozhoduje, kdo je bezprostředním příjemcem těchto finančních prostředků.

⁶ Institucionální sektor podle ESA 2010. Metodika ESA 2010 je právně upravena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii.

⁷ Podle § 6 odst. 2 zákona č. 23/2017, o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

Obr. 2: Schéma sektoru vládních institucí

Sektor vládních institucí								
Ústřední vládní instituce 13110			Místní vládní instituce 13130			Fondy sociálního zabezpečení 13140		
organizační složky státu	281		obce	6 257		zdravotní pojišťovny	11	4
státní fondy	6		kraje a hl. m. Praha	14		Asociace zdravotních pojišťoven		
příspěvkové organizace	211		dobrovolné svazky obcí	737	14	Kancelář zdravotního pojištění		
veřejné vysoké školy	26		regionální rady regionů soudržnosti	7		Otevřený svaz zdravotních pojišťoven		
veřejné výzkumné instituce	71		příspěvkové organizace	10 209		Svaz zdravotních pojišťoven ČR		
školské právnické osoby	5		společnosti s ručením omezeným	8		Svaz zdravotních pojišťoven České republiky v likvidaci		
Česká exportní banka, a.s.			nemocnice jako společnosti s ručením omezeným	8	1			
Česká televize			akciové společnosti	12				
Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.			nemocnice jako akciové společnosti	36				
Český rozhlas			obecně prospěšné společnosti	22				
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.			nemocnice jako obecně prospěšné společnosti	2				
Garanční systém finančního trhu			školské právnické osoby	9				
Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.			zájmová sdružení právnických osob	17				
Správa železniční dopravní cesty, státní organizace			veřejné výzkumné instituce	4				
BALMED Praha, státní podnik			ústavy	6				
ČPP Transgas, s.p.			nadace	1				
GALILEO REAL, k.s.			nadační fondy	2				
Garanční fond obchodníků s cennými papíry			spolky	2	1			
IMOB a.s.								
MUFIS a.s.								
Nadační fond Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy								
OTE, a.s.								
Prisko a.s.								
Rada pro veřejný dohled nad auditem								
Vinařský fond								
BH CAPITAL, a.s. v likvidaci								
Mototechna, státní podnik "v likvidaci"								
OSAN, obchodní podnik v likvidaci								
						Legenda:		
						počet jednotek z toho v likvidaci 14 2		

5. Obecné principy zaznamenání některých účetních operací⁸

5.1. Daň z přidané hodnoty (DPH)

Metodický pokyn zařazuje obecně platbu daní na položku A.2.XIV.3. *Transfery jinde nezařazené - běžné*. V souvislosti s DPH se jedná o daň placenou finančnímu úřadu na základě podaného daňového přiznání k DPH (rozdíl DPH na výstupu a DPH na vstupu). Na stejné položce jenom s minusovým znaménkem bude zaznamenán vrácený přeplatek v případě vyměření nadměrného odpočtu DPH od finančního úřadu.

Daň placenou z přijatého zdanitelného plnění jako součást platby dodavateli, stejně tak daň přijatou jako součást inkasované platby od odběratele zaznamená účetní jednotka na položku, na kterou patří z povahy předmětu plnění (např. A.2.VIII. *Výdaje na nákupy zboží a služeb*). Zde bude tedy vykázána celá částka účetní operace (tj. základ daně + DPH).

5.2. Ostatní daně a platby sociálního a zdravotního pojištění

Jak je uvedeno výše, daně placené účetní jednotkou patří dle metodického pokynu na položku A.2.XIV.3. *Transfery jinde nezařazené – běžné*. Odvod daní stržených z hrubých mezd zaměstnanců (zálohová daň nebo srážková daň), stejně jako odvody na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance se zaznamenává na položku A.2.VII.1. *Mzdy a platy peněžní*. Platby povinného pojistného na sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem pak na položku A.2.VII.3. *Příspěvky zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění*.

Příjmová položka A.1.I. *Příjmy z daní* (obdobně jako položka A.1.II. *Příjmy z příspěvků na sociální a zdravotní pojištění*) je určena primárně pro vládní instituce, kterým náleží příslušný daňový výnos (resp. platby na sociální a zdravotní pojištění). Z tohoto titulu zůstanou u dotčených osob zpravidla obě kategorie nevyužité, neboť tyto jednotky sektoru vládních institucí nejsou příjemci daní ani plateb na sociální a zdravotní pojištění. Nicméně připadají v úvahu příjmy popsané v rámci náplně položky A.1.I. *Příjmy z daní*, které jsou z pohledu vládní finanční statistiky daňového charakteru.

5.3. Vrácené platby (např. vratky, dobropisy)

Obecně platí zásada, že částka vrácená na základě dobropisu, storna či z obdobného důvodu nenavyšuje příjmy (je-li účetní jednotka příjemcem vrácené platby) nebo výdaje (vrací-li účetní jednotka původní platbu), ale je zaznamenána na stejné položce jako původní platba, jenom s opačným znaménkem. Tento obecný princip platí za předpokladu, že obě účetní operace (platba i její vratka) se uskuteční během jednoho účetního období. Při přechodu účetních období se zaznamenání vratky či dobropisované částky přenáší na opačnou stranu (původní výdaj se vrací jako příjem a naopak). V takovém případě se na příjmové straně promítne na položce A.1.VI.9. *Ostatní příjmy*, na výdajové straně pak na položce A.2.XIV.5. *Ostatní výdaje*.

Pokud není možné při vynaložení přiměřených nákladů identifikovat, zda se jedná o vratku platby z daného nebo jiného účetního období, může účetní jednotka takovou vratku zaznamenávat vždy jako kladnou hodnotu na položce A.1.VI.9. *Ostatní příjmy* (přijatá vratka), resp. A.2.XIV.5. *Ostatní výdaje* (vyplacená vratka).

⁸ Popsané způsoby zaznamenání slouží pouze pro potřeby naplnění výkazu peněžních příjmů a výdajů. Žádným způsobem nejsou dotčeny postupy a způsoby účtování upravené účetními předpisy.

5.4. Drobný dlouhodobý majetek a peněžní toky s ním spojené

Struktura výkazu a náplň jednotlivých položek vychází z mezinárodní metodiky vládní finanční statistiky. V souladu s ní se vyráběná aktiva, která jsou používána opakovaně nebo trvale ve výrobním procesu po dobu delší než jeden rok, řadí mezi fixní aktiva (dlouhodobý majetek) a peněžní toky s nimi spojené se klasifikují jako *B. Peněžní toky do nefinančních aktiv*. Platný manuál však připouští zachycení předmětů malé hodnoty (např. pila, nůž nebo kladivo) s dobou použitelnosti delší než jeden rok jako provozní výdaj (*A.2.VIII. Výdaje na nákupy zboží a služeb*).

V případě státních příspěvkových organizací je hodnota drobného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku vymezena spodní hranicí 3 000 Kč (viz § 14 odst. 6 vyhlášky č. 410/2009 Sb.), resp. 7 000 Kč (viz § 11 odst. 6 písm. a) vyhlášky č. 410/2009 Sb.). V takovém případě by měl být nákup drobného dlouhodobého majetku jednoznačně klasifikován jako nákup dlouhodobého majetku (*B.1.III. Ostatní nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku*). Případný příjem z prodeje by pak byl zaznamenán na položku *B.2.III. Ostatní prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku*. V případě, že obdobná dolní hranice pro drobný dlouhodobý majetek není stanovena podzákonnou právní úpravou ani žádným interním předpisem, doporučuje se jeho pořízení (nákup) zaznamenávat jako provozní výdaj na položce *A.2.VIII. Výdaje na nákupy zboží a služeb*.

5.5. Přijaté a poskytnuté zálohy

Z pohledu předmětného výkazu se jedná o stejný případ jako platba přijatá na základě vystavené faktury, resp. platba odeslaná na základě přijaté faktury. Konkrétní zatřídění na příslušnou příjmovou či výdajovou položku závisí na účelu platby (např. poskytnutá záloha na nákup dlouhodobého majetku bude zaznamenána na položce *B.1.III. Ostatní nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku*).

6. Obsahová náplň jednotlivých položek příjmů a výdajů

A.1.	PŘÍJMY Z PROVOZNÍ ČINNOSTI
A.1.I.	<p>Příjmy z daní Příjmy z daní představují povinné platby přijaté sektorem vládních institucí (viz jednotky zařazené v RES do institucionálních sektorů 13110, 13130 a 13140) bez nároku jejich plátce na plnění. Vratky a korekce chybně vybraných daňových příjmů jsou zaznamenávány jako negativní příjem (se znaménkem mínus). Jde o úpravu, která umožňuje korekci předchozího výběru daní. Správní poplatky (viz položka A.1.VI.4.), jejichž výše je v jasném nepoměru⁹ k výši výdajů vynaložených na poskytované služby, jsou klasifikovány jako daň. Stejně tak pokuty a penále uložené za porušení daňových předpisů je možno považovat za daňový příjem (více viz položka A.1.VI.6.). Na danou položku se dále zaznamenávají poplatky inkasované poskytovatelem standardizovaných záruk¹⁰, a to při splnění podmínek uvedených u náplně položky A.1.V.2. Takovým případem je také existující systém pojištění vkladů v ČR spravovaný Garančním systémem finančního trhu (resp. Fondem pojištění vkladů). Jeho příjmy z příspěvků od bank, stavebních spořitelů a družstevních záložen se sídlem v ČR jsou proto zaznamenávány na této položce.</p>
A.1.II.	<p>Příjmy z příspěvků na sociální a zdravotní pojištění Patří sem příjmy systému sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění placené zaměstnanci, osobami samostatně výdělečně činnými, zaměstnavateli za své zaměstnance, osobami bez zdanitelných příjmů a státem za státní pojištěnce.</p>
A.1.III.	<p>Příjmy z transferů od zahraničních vlád, mezinárodních organizací a vládních institucí Jedná se o přijaté platby, za které jejich příjemce neposkytuje žádné přímé protiplnění. Poskytovatelem takové platby může být:¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> • zahraniční vláda, • mezinárodní organizace (např. Evropská unie, Mezinárodní měnový fond), • ústřední vládní instituce (jednotka zařazená v RES do institucionálního sektoru 13110), • místní vládní instituce (jednotka zařazená v RES do institucionálního sektoru 13130), • zdravotní pojišťovna (jednotka zařazená v RES do institucionálního sektoru 13140).

⁹ Je naprosto zřejmé, že platba za danou službu zcela jistě nepokryje ani výdaje (náklady) vynaložené na její poskytování.

¹⁰ Jedná se o takové druhy záruk, které jsou poskytovány ve velkém množství, obvykle na relativně malé částky a za stejných podmínek. I když míra pravděpodobnosti, že jedna určitá standardizovaná záruka bude uplatněna, je nejistá, skutečnost, že se vydává mnoho podobných záruk, znamená, že lze provést relativně spolehlivý odhad počtu uplatněných záruk. Nejčastějším příkladem takových záruk jsou záruky za exportní úvěry, studentské půjčky a systémy pojištění vkladů.

¹¹ Poskytovatelem je míněna ta instituce/organizace/vláda, která finanční prostředky bezprostředně poskytla. Například zdroje EU vyplácené ministerstvem jako tzv. řídicím orgánem se klasifikují jako transfery od ústředních vládních institucí, nikoli jako transfery od mezinárodních organizací.

	<p>Přijaté transfery rozdělené podle poskytovatele se dále člení na běžné (A.1.III.1., A.1.III.3., A.1.III.5., A.1.III.7., A.1.III.9.) a kapitálové (A.1.III.2., A.1.III.4., A.1.III.6., A.1.III.8., A.1.III.10.). Příjmy kapitálového charakteru jsou určeny na pořízení dlouhodobého nefinančního majetku. Pokud existují pochybnosti o charakteru příjmu, měl by být klasifikován jako běžný. Platí však zásada, že každý transfer by měl být klasifikován shodně oběma stranami (tj. poskytovatelem i příjemcem).</p> <p>Příjmy zdravotnických zařízení (nemocnic), která tvoří součást sektoru vládních institucí, od zdravotních pojišťoven za poskytnutou zdravotní péči obyvatelstvu, stejně jako úhrady od zdravotních pojišťoven za prodej zboží (léky a léčivé přípravky na recepty a poukazy) jsou klasifikovány jako přijaté transfery na položce A.1.III.9., nikoli jako příjmy z prodeje zboží a služeb.</p> <p>Částky transferů od zahraničních vlád, mezinárodních organizací či vládních institucí vrácených v tomtéž roce (účetním období), v němž byly inkasovány, se zařazují na stejnou položku mínusovým zápisem (v následujícím roce nebo dalších letech se vracejí jako výdaj a zařazují se na některou z položek A.2.XI.1. až A.2.XI.8.).</p>
A.1.IV.	<p>Příjmy z úroků</p> <p>Jedná se o důchod z vlastnictví přijatý vládní institucí generovaný finančním majetkem, zejména vklady, dluhovými cennými papíry, úvěry a půjčkami. Tyto finanční nástroje vznikají v situaci, kdy vládní instituce půjčují prostředky jiným jednotkám a úrok je v takovém případě odměnou věřitele.</p> <p>V případě pořízení dluhopisu s diskontem (emisní kurz je nižší než nominální hodnota) je tento diskont zaznamenán jako příjmový úrok při splatnosti dluhopisu. Naopak, pokud je emisní kurz vyšší než nominální hodnota dluhopisu, platí věřitel prémii ve výši rozdílu těchto dvou hodnot. Tu zachytí již v okamžiku nákupu takového cenného papíru jako záporný příjmový úrok. Jako úrokový příjem je klasifikován také příjem z dluhopisů ve formě inkasovaných kuponových plateb.</p> <p>Vzhledem k tomu, že platba za finanční aktivum koupené na základě smlouvy o zpětném prodeji (reverzní repo operace) je považována za poskytnutý úvěr, inkasované úrokové platby z dané operace patří na tuto položku.</p> <p>Na této položce jsou dále zaznamenávány úrokové příjmy z finančních derivátů.</p> <p>Podrobnější členění úroků podle protistrany pro potřeby konsolidace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A.1.IV.1. Úroky od ústředních vládních institucí (jednotky zařazené v RES do institucionálního sektoru 13110) • A.1.IV.2. Úroky od vládních institucí jiných než ústředních (jednotky zařazené v RES do institucionálních sektorů 13130 a 13140) • A.1.IV.3. Úroky od jiných než vládních institucí (jednotky zařazené v RES do institucionálních sektorů jiných než 13110, 13130 a 13140)
A.1.V.	<p>Příjmy z neživotního pojištění a standardizovaných záručních programů</p> <p>V rámci této kategorie jsou zachyceny příjmy z pojistného na neživotní pojištění, jejichž příjemcem je vládní instituce v pozici pojišťovny, stejně jako pojistné plnění přijaté vládní jednotkou v roli pojištěného. Dále se zde zaznamenávají poplatky inkasované poskytovatelem standardizovaných záruk.</p>
A.1.V.1.	<p>Pojistné z neživotního pojištění</p> <p>Jednotka sektoru vládních institucí v postavení pojišťovny zaznamenává na tuto položku pojistné na neživotní pojištění přijaté za poskytované pojistné krytí.</p>

A.1.V.2.	<p>Poplatky ze standardizovaných záručních programů</p> <p>Na danou položku se zaznamenávají poplatky inkasované poskytovatelem standardizovaných záruk. Jedná se o takové druhy záruk, které jsou poskytovány ve velkém množství, obvykle na relativně malé částky a za stejných podmínek. I když míra pravděpodobnosti, že jedna určitá standardizovaná záruka bude uplatněna, je nejistá, skutečnost, že se vydává mnoho podobných záruk, znamená, že lze provést relativně spolehlivý odhad počtu uplatněných záruk. Nejčastějším příkladem takových záruk jsou záruky za exportní úvěry, studentské půjčky a systémy pojištění vkladů. Pokud je však účast v systému pojištění vkladů či jiných záručních programech povinná a platby jsou zjevně nepřiměřené poskytované službě – nejedná se o případ standardizovaných záručních programů a takové platby by měly být zaznamenány jako daňový příjem (A.1.I.). To je také případ pojištění vkladů v ČR spravovaného Garančním systémem finančního trhu (resp. Fondem pojištění vkladů).</p>
A.1.V.3.	<p>Plnění z neživotního pojištění</p> <p>Na této položce zachytí vládní instituce, které vznikla pojistná událost s nárokem na pojistné plnění, náhradu vzniklé škody od pojišťovny v okamžiku jejího inkasa.</p>
A.1.VI.	<p>Jiné příjmy z provozní činnosti</p> <p>Tato kategorie zahrnuje příjmy z provozní činnosti kromě daní (A.1.I.), příspěvků na sociální a zdravotní pojištění (A.1.II.), transferů zaznamenaných výše (A.1.III.), úroků (A.1.IV.) a příjmů z neživotního pojištění a standardizovaných záručních programů (A.1.V.). Jsou zde zachyceny například příjmy z vlastnictví jiné než úroky (dividendy, nájemné z nevyráběných aktiv), příjmy z prodeje zboží a služeb či správné poplatky.</p>
A.1.VI.1.	<p>Dividendy</p> <p>Jedná se o příjem z vlastnictví vládní jednotky, která je v postavení akcionáře, resp. vlastníka či spoluvlastníka obchodní korporace. Dividendy jsou odměnou za poskytnutí vlastních zdrojů a zahrnují všechny podíly na zisku rozdělené mezi vlastníky či spoluvlastníky, bez ohledu na to, zda jsou explicitně označovány jako dividendy.</p>
A.1.VI.2.	<p>Nájemné z nevyráběných aktiv</p> <p>Položka zahrnuje příjem z pronájmu pozemků, půdy a jiných přírodních zdrojů (ložiska nerostných surovin). Pronájem vyráběných aktiv (především budov a strojů) je zaznamenáván jako prodej služeb (A.1.VI.3., resp. A.1.VI.5.). Logika záznamu vychází z toho, že pronajímatel vyráběných aktiv poskytuje nájemci zpravidla také související služby jako například údržbu a opravy pronajatého majetku. Na placené nájemné je tak nahlíženo jako na platbu za službu.</p> <p>Jedna transakce může zároveň zahrnovat nájemné z pronájmu nevyráběných a vyráběných aktiv. Taková situace může nastat například v případě, kdy vládní instituce v jedné smlouvě pronajímá pozemky a jiné nemovité věci, které se na nich nacházejí, a ve smlouvě není odlišeno zvláště nájemné z pozemků a nájemné z těchto nemovitých věcí. Pokud neexistuje žádný objektivní základ pro rozvržení plateb na nájemné za budovy a stavby a nájemné za pozemky, částka se zaznamená jako nájemné za pronájem nevyráběných aktiv (A.1.VI.2.) v případě, že je účetní netto hodnota budov a jiných staveb nižší, než účetní hodnota pozemků. Naopak, je-li účetní hodnota pozemků nižší, zaznamená se celá operace na položku prodej zboží a služeb (A.1.VI.3., resp. A.1.VI.5.).</p>

A.1.VI.3.	<p>Příjmy z prodeje zboží a služeb na tržním principu Jestliže vládní instituce prodává celou nebo většinu své produkce na tržním principu (tj. za ceny ekonomicky významné¹²), zahrne tyto příjmy na danou položku. Také pronájem vyráběných aktiv (zejména budov a strojů) na tržním principu je zaznamenán v této kategorii, avšak jejich prodej je klasifikován jako prodej dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (B.2.). Zdravotnická zařízení zde vykazují přijaté platby za komerční výkony (např. kosmetické) a nadstandardní služby.</p>
A.1.VI.4.	<p>Správní poplatky Tato položka zahrnuje přijaté platby za licence a jiné administrativní poplatky, které jsou platbou za službu. Příkladem mohou být řidičské průkazy, pasy, soudní poplatky, poplatky za rozhlas a televizi. Jestliže je platba v jasném nepoměru¹³ k výši výdajů vynaložených na poskytování služby, pak je poplatek klasifikován jako daň (A.1.I.).</p>
A.1.VI.5.	<p>Příjmy z prodeje zboží a služeb na netržním principu Zahrnuje prodeje zboží a služeb na netržním principu jiné než administrativní poplatky. Na tuto položku se řadí poplatky ve veřejných nemocnicích a klinikách (regulační poplatky), školné ve veřejných školách, vstupné do veřejných muzeí, parků, apod.</p>
A.1.VI.6.	<p>Pokuty a penále Pokuty a penále jsou povinné běžné platby uložené jednotkám za porušení práva nebo administrativních pravidel. Na položce jsou zahrnuty také příjmy z mimosoudních dohod a zálohy, které propadly ve prospěch vládní jednotky v rámci správního řízení. Pokuty a penále uložené za porušení daňových předpisů by měly být v zásadě zaznamenány na této položce. Metodika však připouští, že v praxi může být problém oddělit tyto sankční platby od vlastní daně, proto se obvykle klasifikují společně jako daňový příjem (A.1.I.).</p>
A.1.VI.7.	<p>Transfery jinde nezařazené – běžné Tato kategorie zahrnuje dobrovolné dary od jednotlivců, soukromých neziskových institucí, nevládních nadací, společností a ostatní zdroje od jednotek jiných než jsou zahraniční vlády, mezinárodní organizace a vládní instituce (A.1.III.), které jsou určeny na běžné výdaje. Existují-li pochybnosti o povaze transferu (A.1.VI.7. běžný vs. A.1.VI.8. kapitálový), měl by být považován za běžný.</p>
A.1.VI.8.	<p>Transfery jinde nezařazené – kapitálové Tato kategorie zahrnuje dobrovolné dary od jednotlivců, soukromých neziskových institucí, nevládních nadací, společností a ostatní zdroje od jednotek jiných než jsou zahraniční vlády, mezinárodní organizace a vládní instituce (A.1.III.), které jsou určeny na rekonstrukci nebo pořízení fixního (dlouhodobého) majetku. Vládní instituce na danou položku zaznamená také náhrady za poškození majetku přijaté od jiné osoby než je pojišťovna.</p>

¹² Ekonomicky významné ceny jsou ceny, které mají podstatný vliv na množství produktů, které jsou výrobci ochotni dodávat, a na množství produktů, které si kupující chtějí pořizovat. Tyto ceny vznikají, jsou-li splněny obě tyto podmínky:

a) výrobce je motivován upravovat nabídku s cílem buď dosahovat v dlouhodobém výhledu zisku, nebo alespoň pokrývat náklady, a
b) spotřebitelé se mohou svobodně rozhodnout, zda nakoupí, nebo nenakoupí, a rozhodují se na základě účtovaných cen.

¹³ Je naprosto zřejmé, že platba za danou službu zcela jistě nepokryje ani výdaje (náklady) vynaložené na její poskytování.

A.1.VI.9.	<p>Ostatní příjmy</p> <p>Na této položce se eviduje zisk realizovaný z obchodů s akciemi a jinými majetkovými podíly, kurzové zisky z cizoměnových operací a účtů, stejně jako neúrokové příjmy z finančních derivátů (úrokové patří na A.1.IV.).</p> <p>Zařadí se sem také všechny provozní příjmy, u kterých není dostatek informací, aby je bylo možno zařadit do jiné příjmové kategorie.</p>
A.2.	VÝDAJE NA PROVOZNÍ ČINNOST
A.2.VII.	<p>Výdaje na náhrady zaměstnancům</p> <p>Položka obsahuje celkovou odměnu za vykonanou práci zaměstnance v pracovním právním vztahu, tj. v pracovním poměru nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti).</p>
A.2.VII.1.	<p>Mzdy a platy peněžní</p> <p>Položka zahrnuje platby zaměstnancům za provedenou práci, bez ohledu na to, zda byly vyplaceny přímo zaměstnanci nebo byly sraženy z jeho mzdy a odvedeny zaměstnavatelem na sociální a zdravotní pojištění, zálohu na daň z příjmů (popř. srážkovou daň z dohody o provedení práce) či jako jiné srážky ze mzdy (např. z důvodu exekuce, důchodového spoření atd.). V souhrnu se tedy jedná o objem hrubých mezd. Jednotlivé složky hrubé mzdy se zde promítnou v okamžiku jejich vyplacení.</p> <p>Nepatří sem platby placené dodavatelům nebo pracovníkům, kteří nejsou zaměstnanci vládních institucí. Ty jsou považovány za výdaje na nákupy zboží a služeb (A.2.VIII.).</p>
A.2.VII.2.	<p>Zboží a služby poskytované zaměstnancům</p> <p>Položka zahrnuje výdaje spojené s nákupem uniforem, výdaje na ubytování a stravování zaměstnanců včetně nákupu stravenek atd. V případě, že zaměstnanec následně část z hodnoty stravenky uhradí (srážkou ze mzdy), snižuje se o tuto částku položka A.2.VII.2. ve prospěch položky A.2.VII.1. Příspěvek na stravenky z Fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP), resp. převod prostředků ze samostatného běžného účtu FKSP na běžný účet se ve výkazu nepromítne, jelikož se jedná pouze o převod mezi dvěma vlastními účty.</p> <p>Do této kategorie jsou zahrnuty také příspěvky zaměstnavatele na životní pojištění či penzijní připojištění svých zaměstnanců, a další benefity hrazené z FKSP či obdobného sociálního fondu na krytí sociálních potřeb zaměstnanců a zaměstnaneckých výhod, tvořeného například ze zisku. Za výdaj je považována až každá jednotlivá platba uskutečněná z tohoto fondu, nikoli jeho tvorba (tj. převody prostředků do fondu).</p>
A.2.VII.3.	<p>Příspěvky zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění</p> <p>Položka zahrnuje platby sociálního a zdravotního pojištění placené zaměstnavatelem z úhrnu hrubých mezd. Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, které jsou strhávány ze mzdy zaměstnanci, jsou součástí položky A.2.VII.1.</p>

A.2.VIII.	<p>Výdaje na nákupy zboží a služeb</p> <p>Kategorie zahrnuje výdaje na nákupy zboží a služeb spotřebovávaných v procesu tržní i netržní produkce. Zaznamenává se hodnota zboží a služeb, za které bylo v daném období zaplacen bez ohledu na to, zda bylo ve stejném období současně spotřebováno.</p> <p>Na položku se zařazují zejména nákup materiálu, energií, služeb a ostatní neinvestiční nákupy.</p> <p>Patří sem také nákup cenin s výjimkou stravenek (ty se zařazují na položku A.2.VII.2.) a poplatky související s obsluhou dluhu vládních institucí.</p> <p>Za nákupy zboží a služeb se nepovažují nákupy fixních aktiv, cenností a nevyráběných aktiv, které jsou klasifikovány jako nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (B.1.).</p> <p>Výdaj za zboží nakoupené vládní jednotkou a následně bez jakékoli přeměny převedené jiné osobě je klasifikován jako transfer a v závislosti na tom, komu je určen, je zaznamenán na položce A.2.X. (podnikatelská osoba mimo sektor vládních institucí), A.2.XI.1. (zahraniční vláda), A.2.XI.3. (mezinárodní organizace), A.2.XI.5. (ústřední vládní instituce), A.2.XI.7. (vládní instituce jiná než ústřední), A.2.XII. (domácnost), popř. transfer jinde nezařazený (A.2.XIV.3.).</p> <p>Položka zahrnuje také zboží a služby nakoupené vládní jednotkou jako vstupy k výrobě netržního zboží a služeb poskytovaných jako sociální dávky nebo jako pomoc při konkrétní události (např. přírodní katastrofa apod.); pokud tyto výstupy nebyly vytvořeny přímo poskytující vládní jednotkou, klasifikují se jako sociální dávky (A.2.XII.).</p> <p>Zboží a služby nakoupené za účelem použití při údržbě či opravě fixních aktiv (dlouhodobého majetku) se zahrnují na tuto položku s výjimkou rozsáhlých renovací, rekonstrukcí a rozšíření stávajících aktiv, které se klasifikují jako nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (B.1.).</p> <p>Na položku též patří zboží a služby pořízené pro výzkum, vývoj a vzdělávání.</p> <p>V závislosti na způsobu užití se sem zařazují také výdaje na zboží a služby spotřebované zaměstnanci, a to v případě, že se jedná o pomůcky, zařízení, nástroje apod. určené přímo k výkonu povolání. V případě, že mohou být tyto prostředky spotřebovávány zaměstnancem i mimo práci a dle jeho vlastního uvážení, jedná se o náhrady zaměstnancům (A.2.VII.2.).</p> <p>Dále položka zahrnuje výdaje za užití duševního vlastnictví podle autorského zákona¹⁴ či jiných právních předpisů o ochraně duševního vlastnictví v případě, že se nejedná z pohledu dané účetní jednotky o nákup dlouhodobého nehmotného majetku (účetní jednotka předpokládá dobu užívání kratší než 1 rok).</p> <p>V neposlední řadě se jako platba za službu považuje operativní pronájem hmotných aktiv, zejména budov, dopravních prostředků a strojů. Naproti tomu platba za pronájem nevyráběných aktiv (půda) se klasifikuje na položce (A.2.XIV.2.).</p>
A.2.IX.	<p>Výdaje na úroky</p> <p>Kategorie zahrnuje úroky hrazené z cizích finančních prostředků, které si vládní instituce vypůjčila formou emise vlastních dluhových cenných papírů, ve formě půjčky, úvěru či jiného závazku. Úroky se rozumí i úroky placené z přijatých vkladů.</p> <p>V případě emise dluhopisu s diskontem (emisní kurz je nižší než nominální hodnota) je tento diskont zaznamenán jako výdajový úrok při splatnosti dluhopisu. Naopak, pokud je emisní kurz vyšší než nominální hodnota dluhopisu, získá emitent prémii ve výši rozdílu těchto dvou hodnot. Tu zachytí již v okamžiku prodeje takového cenného papíru jako záporný výdajový úrok.</p>

¹⁴ zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

	<p>Za úrokový výdaj jsou považovány také vyplacené kuponové platby z vlastních dluhopisů.</p> <p>Vzhledem k tomu, že prodej finančního aktiva na základě smlouvy o zpětném nákupu (repo operace) je považován za přijatý úvěr, úrokové platby z dané operace patří na tuto položku.</p> <p>Na této položce jsou dále zaznamenávány úrokové výdaje plynoucí z finančních derivátů.</p> <p>Případné poplatky za služby finančním zprostředkovatelům se zahrnují na položku nákupy zboží a služeb (A.2.VIII.).</p> <p>Podrobnější členění úroků podle protistrany pro potřeby konsolidace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A.2.IX.1. Úroky ústředním vládním institucím (jednotky zařazené v RES do institucionálního sektoru 13110) • A.2.IX.2. Úroky vládním institucím jiným než ústředním (jednotky zařazené v RES do institucionálních sektorů 13130 a 13140) • A.2.IX.3. Úroky jiným než vládním institucím (jednotky zařazené v RES do institucionálních sektorů jiných než 13110, 13130 a 13140)
A.2.X.	<p>Výdaje na transfery podnikatelským osobám jiné než investiční</p> <p>Jde o běžné převody peněžních prostředků veřejným nebo soukromým společnostem (zpravidla rezidentům v ČR), které za takové platby neposkytují žádné přímé protiplnění.</p> <p>Může se jednat o platby na jednotlivé produkty, stejně jako na produkci jako celek. Zahrnuje také platby veřejným společnostem kompenzující stanovení cen pod výrobními náklady.</p> <p>Nezahrnuje platby, které vládní instituce poskytuje přímo domácnostem jako konečnému příjemci nebo neziskovým organizacím sloužícím domácnostem. Tyto jsou klasifikovány v případě domácností jako výdaje na sociální dávky (A.2.XII.), v případě neziskových organizací sloužících domácnostem jako transfery na položce A.2.XIV.3., resp. A.2.XIV.4. Většina převodů peněžních prostředků ostatním vládním institucím patří do kategorie A.2.XI.</p> <p>Kapitálové (investiční) převody podnikatelským osobám na pořízení nefinančních aktiv jsou součástí položky A.2.XIV.4.</p>
A.2.X.1.	<p>Transfery veřejným společnostem jiné než investiční</p> <p>Obsahová náplň položky je definována výše u souhrnné kategorie A.2.X. Pro zařazení konkrétní transferové platby na tuto položku je podstatné vymezení protistrany v transakci, kterou je veřejná společnost. Veřejnou společností rozumíme tržního výrobce zboží nebo poskytovatele služeb pod kontrolou vládní instituce nebo jiné veřejné společnosti. Takovou společností jsou např. České dráhy, ČEZ, Česká pošta apod.¹⁵</p>
A.2.X.2.	<p>Transfery soukromým podnikatelským osobám jiné než investiční</p> <p>Obsahová náplň položky je definována výše u souhrnné kategorie A.2.X. Protistranou v transakci jsou soukromé podnikatelské osoby různých právních forem.</p>

¹⁵ Seznam veřejných společností v ČR (nefinančních i finančních) zveřejňuje každoročně do 31. října Ministerstvo financí na svých webových stránkách, a to na základě informací poskytnutých Českým statistickým úřadem ke dni 30. září téhož roku. Odkaz: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rozpocetove-ramce-statisticke-informace/verejny-sektor/verejne-spolecnosti>. Určující je však aktuální zařazení konkrétní jednotky mezi veřejné společnosti v registru ekonomických subjektů, dostupném na adrese: https://www.czso.cz/csu/res/registr_ekonomickyh_subjektu. Jedná se především o institucionální subsektor nefinančních podniků 11001; v případě finančních institucí pak subsektory 12201, 12301, 12401, 12501, 12601, 12701, 12801, 12901.

A.2.XI.	<p>Výdaje na transfery zahraničním vládám, mezinárodním organizacím a vládním institucím</p> <p>Jedná se o poskytnuté platby, za které jejich příjemce neposkytuje žádné přímé protiplatební. Příjemcem takové platby může být:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zahraniční vláda, • mezinárodní organizace (např. Evropská unie, Mezinárodní měnový fond), • ústřední vládní instituce (jednotka zařazená v RES do institucionálního sektoru 13110), • vládní instituce jiná než ústřední (jednotka zařazená v RES do institucionálního sektoru 13130 nebo 13140). <p>Poskytnuté transfery rozdělené podle příjemce se dále člení na běžné (A.2.XI.1., A.2.XI.3., A.2.XI.5., A.2.XI.7.) a kapitálové (A.2.XI.2., A.2.XI.4., A.2.XI.6., A.2.XI.8.). Kapitálový (investiční) převod peněžních prostředků se váže na pořízení dlouhodobého majetku příjemcem. Existují-li pochybnosti o povaze transferu, zda je běžný nebo kapitálový, měl by být klasifikován jako běžný. Platí však zásada, že každý transfer by měl být klasifikován shodně oběma stranami (tj. poskytovatelem i příjemcem).</p> <p>Částky transferů od zahraničních vlád, mezinárodních organizací či vládních institucí vrácených v jiném účetním období než v tom, v kterém byly inkasovány, se vracejí jako výdaj a zařazují se na některou z položek A.2.XI.1. až A.2.XI.8. (vratky transferů přijatých v tomtéž účetním období jsou zachyceny na stejnou příjmovou položku minusovým zápisem).</p>
A.2.XII.	<p>Výdaje na sociální dávky</p> <p>Sociální dávky jsou platby domácnostem, které poskytují ochranu před sociálními riziky v podobě dávek a podpor vyplácených v rámci systému sociálního zabezpečení (A.2.XII.1.) nebo vyplácené za obdobným účelem, ale mimo systém sociálního pojištění v podobě dávek sociální pomoci (A.2.XII.2.). Dále do této kategorie patří výdaje obdobného charakteru, které však vyplácí vládní instituce z pozice zaměstnavatele svým zaměstnancům (A.2.XII.3.).</p>
A.2.XII.1.	<p>Dávky sociálního zabezpečení</p> <p>Patří sem dávky vyplácené v rámci systému nemocenského pojištění, důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti, včetně dávek státní sociální podpory a dalších sociálních dávek.</p>
A.2.XII.2.	<p>Dávky sociální pomoci</p> <p>Zahrnují dávky domácnostem obdobného charakteru jako ty zaznamenané na položce A.2.XII.1., ale vyplácené mimo systém sociálního pojištění. Nárok na tyto dávky není podmíněn placením příspěvků. Jedná se například o sociální stipendia vyplácená studentům.</p>
A.2.XII.3.	<p>Sociální dávky zaměstnavatelů</p> <p>Patří sem dávky vyplácené vládní institucí svým zaměstnancům (popř. jejich pozůstalým a rodinným příslušníkům, kteří mají na takové platby nárok). Jedná se o dávky jiného než penzijního charakteru, např. v případě překážek v práci z důvodu nemoci, pracovního úrazu (náhrada mzdy nebo platu).¹⁶ Dále se sem řadí výdaje zaměstnavatele na zdravotní péči pro zaměstnance nesouvisející s vlastní prací.</p>

¹⁶ Manuál vládní finanční statistiky chápe náhrady mzdy/platu vyplácené v případě překážek v práci z důvodu např. nemoci nebo pracovního úrazu jako sociální dávky zaměstnavatelů (A.2.XII.3.), nicméně připouští, že může být obtížné oddělit tuto složku od dalších složek mzdy/platu. V takovém případě zůstává tato náhrada součástí mezd a platů (A.2.VII.1.).

A.2.XIII.	Výdaje na neživotní pojištění a standardizované záruční programy V rámci této kategorie jsou zachyceny výdaje v podobě pojistného na neživotní pojištění placené vládní institucí v roli pojištěného, stejně jako pojistné plnění vyplacené vládní institucí v pozici pojišťovny. Ve spojitosti se standardizovanými záručními programy se zde zaznamenávají poplatky hrazené vládní institucí poskytovateli takových záruk; na straně poskytovatele pak plnění z těchto záruk v případě defaultu dlužníka.
A.2.XIII.1.	Pojistné na neživotní pojištění Zahrnuje pojistné na neživotní pojištění zaplacené vládní institucí pojišťovně za poskytované pojistné krytí.
A.2.XIII.2.	Poplatky na standardizované záruční programy Na danou položku se zaznamenávají poplatky poskytovateli standardizovaných záruk. Jedná se o takové druhy záruk, které jsou poskytovány ve velkém množství, obvykle na relativně malé částky a za stejných podmínek. I když míra pravděpodobnosti, že jedna určitá standardizovaná záruka bude uplatněna, je nejistá, skutečnost, že se vydává mnoho podobných záruk, znamená, že lze provést relativně spolehlivý odhad počtu uplatněných záruk. Nejčastějším příkladem takových záruk jsou záruky za exportní úvěry, studentské půjčky a systémy pojištění vkladů.
A.2.XIII.3.	Plnění z neživotního pojištění a standardizovaných záručních programů Jednotka sektoru vládních institucí v postavení pojišťovny zde zaznamenává pojistné plnění vyplacené v případě vzniku pojistné události. Jednotka sektoru vládních institucí v postavení poskytovatele standardizovaných záručních programů zaznamenává na tuto položku plnění vyplývající ze záruky v případě defaultu dlužníka. Případná částka následně vymožená z dlužníka snižuje objem výdajů na plnění na této položce (se znaménkem mínus).
A.2.XIV.	Jiné výdaje na provozní činnost Položka zahrnuje výdaje z vlastnictví jiné než úroky (dividendy, nájemné z nevyráběných aktiv), transfery jinde nezařazené a ostatní výdaje, které nelze zařadit do dříve jmenovaných kategorií.
A.2.XIV.1.	Dividendy Položka zahrnuje dividendy vyplácené jednotkou náležející do sektoru vládních institucí. Dividendou rozumíme odměnu za poskytnutí vlastních zdrojů ze strany akcionářů, resp. vlastníků či spoluvlastníků obchodních korporací. V tomto pojetí zahrnují všechny vyplacené podíly na zisku bez ohledu na to, zda jsou explicitně označovány jako dividendy.
A.2.XIV.2.	Nájemné z nevyráběných aktiv Položka zahrnuje platby za pronájem pozemků, půdy a jiných přírodních zdrojů (ložiska nerostných surovin). Výdaje za pronájem vyrobených aktiv (především budov a strojů) jsou zaznamenávány jako nákup služeb (A.2.VIII.). Logika záznamu vychází z toho, že pronajímatel vyráběných aktiv poskytuje nájemci zpravidla také související služby jako například údržbu a opravy pronajatého majetku. Na placené nájemné je tak nahlíženo jako na platbu za službu. Jedna transakce může zároveň zahrnovat nájemné z pronájmu nevyráběných a vyráběných aktiv. Taková situace může nastat například v případě, kdy si vládní instituce na základě jedné smlouvy pronajímá pozemky a jiné nemovitě věci, které se na nich nacházejí, a ve smlouvě není odlišeno zvlášť nájemné z pozemků a nájemné z těchto nemovitých věcí. Pokud neexistuje žádný objektivní základ pro rozvržení plateb na nájemné za budovy a stavby a nájemné za pozemky, částka se zaznamená jako nájemné z nevyráběných aktiv (A.2.XIV.2.) v případě, že je účetní netto hodnota budov a jiných staveb nižší, než účetní hodnota pozemků. Naopak, je-li účetní hodnota pozemků nižší, zaznamená se celá operace na položku výdaje na nákupy zboží a služeb (A.2.VIII.)

A.2.XIV.3.	<p>Transfery jinde nezařazené – běžné</p> <p>Jedná se zejména o běžné převody peněžních prostředků neziskovým institucím sloužícím domácnostem, daně a poplatky placené vládní institucí¹⁷, úhrady sankcí, platby určené jako kompenzace za škody na zdraví nebo na majetku způsobené vládní institucí (vyjma plnění z neживotního pojištění). Dále se sem řadí vyplacená stipendia a jiné příspěvky na vzdělání studentům, které nemají povahu sociální dávky (např. prospěchové stipendium), stejně jako výdaje na nákupy zboží a služeb od tržních výrobců, které jsou poskytovány přímo domácnostem a taktéž nemají povahu sociální dávky.</p> <p>Existují-li pochybnosti o povaze transferu (A.2.XIV.3. běžný vs. A.2.XIV.4. kapitálový), měl by být považován za běžný.</p>
A.2.XIV.4.	<p>Transfery jinde nezařazené – kapitálové</p> <p>Patří sem zejména kapitálové převody peněžních prostředků podnikům, domácnostem, neziskovým institucím sloužícím domácnostem a nerezidentům na pořízení nefinančních aktiv. Za kapitálové transfery jsou považovány také významnější jednorázové mimořádné platby vyplacené jako náhrada za rozsáhlé poškození majetku nebo vážné zranění osob například následkem živelní pohromy (vyjma těch krytých pojistnou ochranou – A.2.XIII.3.). V tomto smyslu je za kapitálový transfer považována také výplata náhrad za vklady ze systému pojištění vkladů v ČR spravovaného Garančním systémem finančního trhu (resp. Fondem pojištění vkladů), jehož příjmy z příspěvků od bank, stavebních spořitelů a družstevních záložek jsou zaznamenávány na příjmové položce A.1.I.</p>
A.2.XIV.5.	<p>Ostatní výdaje</p> <p>Na této položce evidujeme ztráty z obchodů s akciemi a jinými majetkovými cennými papíry, kurzové ztráty z cizoměnových operací a účtů, stejně jako neúrokové výdaje plynoucí z finančních derivátů (úrokové patří na A.2.IX.).</p> <p>Zařadí se sem také všechny provozní výdaje, u kterých není dostatek informací, aby je bylo možno zařadit do jiné výdajové kategorie.</p>
B.	PENĚŽNÍ TOKY DO NEFINANČNÍCH AKTIV
B.1.	<p>Nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku</p> <p>Jedná se o výdaje na pořízení nefinančních aktiv, jejichž doba životnosti je delší než 1 rok, tj. fixních aktiv (budovy, stavby, stroje a zařízení, dopravní prostředky apod.), cenností a nevyráběných aktiv. Zahrnuje také hodnotu aktiv pořízených na finanční leasing se současným záznamem na položku D.2.I.2., resp. D.2.II.2. (následné splátky se zaznamenávají na stejné položce financování se záporným znaménkem).</p>
B.1.I.	<p>Cennosti</p> <p>Náplní položky jsou výdaje na pořízení cenností (zlato a jiné drahé kovy a kameny, malby, sochy a další umělecká díla pořízená primárně za účelem uchování hodnoty v průběhu času, klenoty a další cennosti), včetně výdajů spojených s převodem vlastnictví. Předměty splňující definici cenností, avšak pořízené za jiným účelem než jako způsob uložení peněz a uchování jejich hodnoty v čase, by měly být klasifikovány spíše jako ostatní nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (B.1.III.)</p>

¹⁷ Vracené přeplatky od finančního úřadu v případě vyměření nadměrného odpočtu DPH budou zaznamenány rovněž na této položce, jenom s minusovým znaménkem (podrobněji k DPH, viz část 5.1.).

B.1.II.	<p>Nevyráběná aktiva</p> <p>Položka zahrnuje výdaje spojené s transakcemi s pozemky, ložisky nerostných surovin, emisními povolenkami, příp. jinými nevyroběnými aktivy. Nájemné placené za pronájem těchto aktiv je zaznamenáno na položce A.2.XIV.2. Výdaje na stavby budované v souvislosti se získáváním přírodních zdrojů se považují za nákup dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku na položce B.1.III.</p>
B.1.III.	<p>Ostatní nákupy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku</p> <p>Patří sem zejména výdaje na pořízení budov a jiných staveb, strojů a zařízení, stejně jako výdaje na pořízení nehmotných výsledků výzkumu a vývoje, softwaru, databází, ocenitelných práv apod. Také rozsáhlé technické zhodnocení majetku je zaznamenáváno na této položce.</p>
B.2.	<p>Prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku</p> <p>Jedná se o příjmy z prodeje nefinančních aktiv, jejichž doba životnosti je delší než 1 rok, tj. fixních aktiv (budovy a jiné stavby, stroje a zařízení, dopravní prostředky apod.), cenností a nevyroběných aktiv.</p>
B.2.I.	<p>Cennosti</p> <p>Náplní položky jsou příjmy z prodeje cenností (zlato a jiné drahé kovy a kameny, malby, sochy a další umělecká díla držena primárně za účelem uchování hodnoty v průběhu času, klenoty a další cennosti) snížené o výdaje spojené s převodem vlastnictví. Předměty splňující definici cenností, avšak držené za jiným účelem než jako způsob uložení peněz a uchování jejich hodnoty v čase, by měly být v případě prodeje klasifikovány spíše jako ostatní prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (B.2.III.)</p>
B.2.II.	<p>Nevyráběná aktiva</p> <p>Zahrnuje příjmy spojené s transakcemi s pozemky, ložisky nerostných surovin, emisními povolenkami, příp. jinými nevyroběnými aktivy. Nájemné přijaté za pronájem těchto aktiv je považováno za příjem z vlastnictví na položce A.1.VI.2. Stavby budované v souvislosti se získáváním přírodních zdrojů se považují za fixní aktiva a jejich prodeje se zaznamenávají na položce B.2.III.</p>
B.2.III.	<p>Ostatní prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku</p> <p>Patří sem zejména příjmy z prodeje budov a jiných staveb, strojů a zařízení, stejně jako příjmy z prodeje nehmotných výsledků výzkumu a vývoje, softwaru, databází, ocenitelných práv apod.</p>
D.	PENĚŽNÍ TOKY Z FINANCOVÁNÍ
D.1.	<p>Čistá změna finančních aktiv jiných než oběživo a depozita</p> <p>Transakce s finančními aktivy (D.1.) vysvětlují, jak je financováno saldo z nefinančních peněžních toků (C.), tzn. změnou jakých finančních aktiv. Tato kategorie zaznamenává pohyb na účtech finančních aktiv související s nákupem a následným prodejem finančního aktiva jiného než oběživo a depozita, kterými mohou být dluhové cenné papíry nebo akcie a jiné majetkové podíly. Dále se zde promítnou operace spojené s poskytováním půjček a úvěrů.</p> <p>Pro rozdělení finančních aktiv na domácí (D.1.I.) a zahraniční (D.1.II.) je určující osoba, která je protistranou v transakci. V prvním případě jde o rezidenta v ČR, v druhém případě je touto osobou nerezident.</p> <ul style="list-style-type: none"> • D.1.I. Čistá změna domácích finančních aktiv jiných než oběživo a depozita (protistranou v transakci je rezident v ČR) • D.1.II. Čistá změna zahraničních finančních aktiv jiných než oběživo a depozita (protistranou v transakci je nerezident ve vztahu k ČR)

D.1.I.1. D.1.II.1.	<p>Čisté pořízení dluhových cenných papírů</p> <p>Položky zahrnují změnu stavu cizích dluhových cenných papírů, tj. pořízení cizích dluhových papírů (+) a jejich prodej (-). Nakoupené cenné papíry jsou na těchto položkách zachyceny v ceně pořízení, která byla skutečně zaplacená (související výdaje na zprostředkování obchodu jako je například poplatek obchodníkovi s cennými papíry patří na položku A.2.VIII.). Ve stejné hodnotě, ale s opačným znaménkem bude zaznamenán prodej těchto cenných papírů. V případě pořízení dluhopisu s diskontem (emisní kurz je nižší než nominální hodnota) je tento diskont zaznamenán jako úrok (A.1.IV.) při splatnosti dluhopisu. Naopak, pokud je emisní kurz vyšší než nominální hodnota dluhopisu, platí věřitel prémii ve výši rozdílu těchto dvou hodnot. Tu zachytí již v okamžiku nákupu takového cenného papíru jako záporný příjmový úrok (-A.1.IV.). Jako úrokový příjem (A.1.IV.) je klasifikován výnos z dluhopisů ve formě inkasovaných kuponových plateb.</p>
D.1.I.2. D.1.II.2.	<p>Čisté poskytnuté půjčky a úvěry</p> <p>Položky zahrnují změnu stavu poskytnutých půjček a úvěrů, tj. nově poskytnuté půjčky a úvěry (+), splátky jistin poskytnutých půjček a úvěrů (-) Úroky přijaté z těchto půjček a úvěrů jsou zaznamenávány na příslušné položce v rámci příjmů z úroků (A.1.IV.). Platba za finanční aktivum pořízené na základě smlouvy o zpětném prodeji (reverzní repo operace) je považována za poskytnutý úvěr.</p>
D.1.I.3. D.1.II.3.	<p>Čisté pořízení akcií a jiných majetkových podílů</p> <p>Položky zahrnují nákup akcií a jiných majetkových podílů (+) a jejich prodej (-). Nakoupené cenné papíry jsou na těchto položkách zachyceny v ceně pořízení, která byla skutečně zaplacená (související výdaje na zprostředkování obchodu jako je například poplatek obchodníkovi s cennými papíry patří na položku A.2.VIII.). Ve stejné hodnotě, ale s opačným znaménkem bude zaznamenán prodej těchto cenných papírů. Zisk realizovaný z prodeje klasifikujeme jako ostatní příjem A.1.VI.9., ztrátu naopak jako ostatní výdaj A.2.XIV.5. Přijaté dividendy či jiné podíly na zisku jsou náplní položky A.1.VI.1.</p>
D.2.	<p>Čistá změna závazků</p> <p>Transakce se závazky (D.2.) vysvětlují, jak je financováno saldo z nefinančních peněžních toků (C.), tzn. změnou jakých závazků. Tato kategorie zahrnuje operace související s peněžními transakcemi, jejichž prostřednictvím si vládní instituce zajišťuje finanční zdroje formou půjčky či úvěru nebo emitováním dluhových cenných papírů. Vládní instituce, která vlastní bankovní licenci a je oprávněna přijímat vklady klientů, vykazuje také závazky z tohoto titulu. Pro rozdělení závazků na domácí (D.2.I.) a zahraniční (D.2.II.) je určující osoba, která je protistranou v transakci. V prvním případě jde o rezidenta v ČR, v druhém případě je touto osobou nerezident.</p> <ul style="list-style-type: none"> • D.2.I. Čistá změna domácích závazků (protistranou v transakci je rezident v ČR) • D.2.II. Čistá změna zahraničních závazků (protistranou v transakci je nerezident ve vztahu k ČR)

D.2.I.1. D.2.II.1.	<p>Čistá emise dluhových cenných papírů</p> <p>Položky zahrnují změnu stavu vydaných dluhových cenných papírů, tj. nově vydané cenné papíry (+), jejich splátky (-). Emitované cenné papíry jsou na těchto položkách zachyceny v prodejní ceně, která odpovídá emisnímu kurzu (související výdaje na zprostředkování emise patří na položku A.2.VIII.). Ve stejné hodnotě, ale s opačným znaménkem bude zaznamenán odkup těchto cenných papírů v době splatnosti. V případě emise dluhopisu s diskontem (emisní kurz je nižší než nominální hodnota) je tento diskont zaznamenán jako výdajový úrok (A.2.IX.) při splatnosti dluhopisu. Naopak, pokud je emisní kurz vyšší než nominální hodnota dluhopisu, získá emitent prémii ve výši rozdílu těchto dvou hodnot. Tu zachytí již v okamžiku prodeje takového cenného papíru jako záporný výdajový úrok (-A.2.IX.). Jako úrokový výdaj (A.2.IX.) je klasifikován náklad z dluhopisů ve formě vyplácených kuponových plateb.</p>
D.2.I.2. D.2.II.2.	<p>Čisté přijaté půjčky a úvěry</p> <p>Položky zahrnují změnu stavu přijatých půjček a úvěrů, tj. nově přijaté půjčky a úvěry (+), splátky jistin přijatých půjček a úvěrů (-). Zaplacené úroky z těchto půjček a úvěrů patří na příslušnou položku v rámci výdajů na úroky (A.2.IX.).</p> <p>Hodnota majetku pořízeného na finanční leasing se kromě zápisu na příslušné položce nefinančních aktiv (B.1.) promítne také v této části výkazu (+), stejně jako jeho následné splátky (-).</p> <p>Přijatá úhrada za prodej finančního aktiva na základě smlouvy o zpětném nákupu (repo operace) je považována za přijatý úvěr.</p>
D.2.I.3. D.2.II.3.	<p>Čistá emise akcií a jiných majetkových podílů</p> <p>Položky zahrnují prodej emitovaných akcií a jiných majetkových podílů (+) a jejich případný odkup (-). Emitované cenné papíry jsou na těchto položkách zachyceny v prodejní ceně, která odpovídá emisnímu kurzu (související výdaje na zprostředkování emise patří na položku A.2.VIII.). Ve stejné hodnotě, ale s opačným znaménkem bude zaznamenán případný odkup těchto vlastních cenných papírů. Zisk realizovaný z této transakce klasifikujeme jako ostatní příjem A.1.VI.9., ztrátu naopak jako ostatní výdaj A.2.XIV.5. Vyplacené dividendy či jiné podíly na zisku jsou náplní položky A.2.XIV.1.</p>
D.2.I.4. D.2.II.4.	<p>Čistá změna přijatých vkladů</p> <p>Položky zahrnují změnu stavu závazků bank z titulu přijatých vkladů, tj. nově přijaté vklady (+), úbytek vkladů (-). Charakter těchto příjmů a výdajů, které realizuje vládní instituce jako banka v rámci platebního styku pro klienta, se dále nesleduje.</p> <p>Psychiatrické léčebny a nemocnice na těchto položkách¹⁸ stejným způsobem zaznamenávají finanční prostředky hospitalizovaných klientů (pacientů).</p>

¹⁸ Položka D.2.II.4. Čistá změna přijatých vkladů (zahraniční) připadá v úvahu spíše teoreticky za předpokladu, že by se jednalo o finanční prostředky klienta – nerezidenta v ČR. Zjednodušeně lze veškeré změny finančních prostředků klientů psychiatrických léčeben a nemocnic vykazovat na položce D.2.I.4. Čistá změna přijatých vkladů (domácí).

E.	ČISTÁ ZMĚNA OBĚŽIVA A DEPOZIT (nárůst (+) / pokles (-)) Představuje čistou změnu oběživa a depozit (nárůst (+) / pokles (-)) vyplývající z transakcí nefinančního charakteru (peněžních toků z provozní a investiční činnosti) i finančního charakteru (peněžních toků z financování).
-----------	--

II. Metodický pokyn k Výkazu o poskytnutých garancích

1. Základní informace

Ministerstvo financí vydává metodický pokyn k naplnění **Výkazu o poskytnutých garancích** (dále jen „výkaz“), jehož závazný vzor je uveden v Příloze č. 2 vyhlášky č. 272/2017 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí.

Výkaz se zavádí z důvodu získávání dodatečných informací potřebných k naplnění požadavků směrnice Rady 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států a Evropské komise v rámci notifikace vládního deficitu a dluhu. Informace slouží pro správné zaznamenání transakcí dle národní metodiky i mezinárodních metodik (ESA, GFS) a ke sledování stavu a vývoje veřejných financí.

Cílem výkazu je zajištění údajů o potenciálních (resp. podmíněných) závazcích sektoru vládních institucí¹⁹ (sloupce 5-6), které jsou sledovány a vykazovány jako rizika veřejných financí, stejně jako evidence již plněných závazků z ručení (sloupce 7-9).

Institucionální pokrytí sektoru vládních institucí podle metodiky ESA 2010 je ekvivalentní se sektorem veřejných institucí podle zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., a zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Ve výkazu se ročně sleduje aktuální stav poskytnutých garancí z pohledu ručitele v členění podle věřitele a dlužníka. Tabulka tedy odráží skutečnosti, které nastaly v průběhu daného kalendářního roku, a to ve stavu k 31. 12.

Definice:

Garancemi se podle § 5 odst. 3 zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., rozumí:

- a) ručení nebo finanční záruka podle občanského zákoníku,
- b) směnečné rukojemství podle zákona upravujícího směňky, nebo
- c) záruka poskytnutá Českou republikou na základě jiného zákona.

Části výkazu

Výkaz tvoří dvě tabulky:

- Údaje k poskytnutým garancím jednorázovým a
- Údaje k poskytnutým garancím ostatním.

Rozdělení vychází z určení typu garance.

Typ garance

Jednorázové garance jsou záruky individuálního charakteru, poskytované jednotlivě za specifických podmínek pro každou záruku obvykle navázané na dluhové nástroje jako úvěry, půjčky a dluhopisy,

¹⁹ Institucionální sektor podle ESA 2010. Metodika ESA 2010 je právně upravena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii.

u kterých z důvodu nedostatku jiných srovnatelných případů nelze určit riziko spojené s jejich nesplacením a tedy ani riziko realizace garance a tudíž povinnosti plnění ze strany ručitele.

Ostatní garance jsou pak záruky, které nesplňují výše uvedenou definici a nejsou tedy poskytovány jednorázově. Charakteristickým rysem takových záruk může být, že se poskytují ve větším počtu, obvykle na menší částky a za obdobných podmínek. Lze odhadnout pravděpodobnost selhání v souboru podobných dlužníků.

2. Kontrolní vazby

VNITROVÝKAZOVÉ KONTROLNÍ VAZBY		
Pokud sl. 6a nebo sl. 6b není roven 0	musí	sl. 6 = sl. 6a + sl. 6b
Pokud sl. 8a nebo sl. 8b není roven 0	musí	sl. 8 = sl. 8a + sl. 8b
Pokud sl. 8 není roven 0	musí	sl. 9 se rovnat nebo být větší než sl. 8
KONTROLY PŘÍPUSTNOSTI		
sl. 5	přípustný	Datum ve formátu DD.MM.RRRR
sl. 7	přípustný	Pokud vyplněn, datum ve formátu DD.MM.RRRR
sl. 10	přípustný	Druh dluhového nástroje = 1, 2, 3 nebo 4
PODMÍNĚNÉ VYPLNĚNÍ		
sl. 7	když sl. 8 = 0	nevyplňuje se

3. Obsahová náplň jednotlivých položek výkazu

Sloupec 1 - 4	<p>Identifikace věřitele a dlužníka</p> <p>Ve sloupcích 1-2 se zaznamená identifikační číslo a název věřitele, tj. účetní jednotky, k jejíž pohledávce, resp. v jejíž prospěch byla garance vystavena.</p> <p>Ve sloupcích 3-4 se zaznamená identifikační číslo a název dlužníka, tedy účetní jednotky, které byla poskytnuta garance na její závazky.</p> <p><i>Identifikačním číslem je číselný kód k jednoznačné identifikaci subjektu přidělený např. Českým statistickým úřadem, Rejstříkovým soudem nebo živnostenským úřadem. Identifikační číslo by mělo být unikátní.</i></p> <p><i>Název představuje označení, pod kterým účetní jednotka provozuje svoji činnost. Obchodním jménem účetní jednotky zapsané do obchodního rejstříku je obchodní firma.</i></p>
Sloupec 5 a 6	<p>Poskytnuté garance</p> <p>Okamžikem poskytnutí garance se rozumí den poskytnutí písemného prohlášení ručitele věřiteli o ručení za závazky dlužníka vůči věřiteli (včetně podpisu avalu směnky), není-li dohodnuto jinak, podpisu záruční listiny, schválení zákona o poskytnutí záruky Českou republikou. Ve sloupci 5 se vykazuje rok, měsíc a den (DD. MM. RRRR), ve kterém došlo k poskytnutí garance.</p> <p>Hodnotou zajištěné pohledávky uváděnou ve sloupci 6 (resp. 6a a 6b) se rozumí výše zajištěné pohledávky k aktuálnímu či poslednímu vykazovanému dni, tj. 31. 12. Jedná se o nominální hodnotu zaručené pohledávky. V některých případech se může lišit od výše podmíněného závazku zaznamenaného na účtech v knize podrozvahových účtů, kde je podmíněný závazek vykázán v předpokládané výši plnění. Rozdíl tak může vzniknout v případě ručení za instrumenty s diskontem či prémie, převážně dluhopisy (druh dluhového nástroje 2 – viz sloupec 10). Na podrozvaze bude zachycena pouze část s alikvotně naběhlým/odečteným diskontem/prémií, kdežto v tomto výkazu se vykáže celá nominální</p>

	<p>hodnota podmíněného závazku. Hodnotu pohledávky snižují úhrady garantovaného závazku ze strany dlužníka nebo případná prominutí dluhu nebo odpis pohledávky ze strany věřitele. Dojde-li tedy k plné úhradě závazku, na který byla poskytnuta garance, dlužníkem v průběhu vykazovaného období, záruka přestává v okamžiku splacení existovat a garance se na konci roku ve sloupci 6 nevykazuje. V případě, že garance byla uplatněna (ručitel splácí závazek namísto dlužníka), je aktuální hodnota pohledávky ve sloupci 6 snižována také o tyto úhrady.</p> <p>Hodnota zajištěné pohledávky se dále člení na jistinu (sloupec 6a) a úrok (sloupec 6b), pokud je toto rozdělení v daném případě relevantní. V opačném případě se vyplňuje pouze sloupec 6.</p> <p>Pokud je garance poskytnuta v cizí měně, provádí se přepočtení stejným kurzem, jaký je použit pro dané období v účetnictví.</p>
Sloupce 7 - 9	<p>Realizace záruky</p> <p>Sloupce 7-9 jsou vyhrazeny pro případ, kdy došlo k plnění ručitelem namísto původního dlužníka. Plněním se rozumí realizace garance, tedy úhrada dluhu či jeho části za původního dlužníka z titulu poskytnuté garance, jelikož dlužník není schopen svůj dluh splácet. Pokud prozatím nedošlo k realizaci poskytnuté garance, tyto sloupce se nevyplňují.</p> <p>Ve sloupcích 7 a 8 se zaznamenávají všechna jednotlivá plnění vyplývající z garance, která byla uskutečněna v daném roce, tj. datum plnění (ve formátu DD. MM. RRRR) a výše plnění ručitelem v daném roce, ve sloupci 9 pak celková výše plnění ručitelem od okamžiku realizace záruky. Pro potřeby výkaznictví dle standardů vládní finanční statistiky je podstatný i údaj o počtu plnění ze strany ručitele, proto se vykazují všechny jednotlivé platby realizované v průběhu vykazovaného období s tím, že ve sloupci 9 bude uvedena částka postupně zvyšována o jednotlivé úhrady. Jsou tak tedy vykazována veškerá plnění, která nastala od počátku vykazovaného období (roku) do okamžiku sestavení výkazu.</p> <p>V případě úplného splacení závazku ze strany ručitele před koncem vykazovaného období jsou údaje o plněních ručitele zaznamenávány ve výkaze k 31. 12. V novém období již vykazovány nebudou.</p>
Sloupec 10	<p>Druh dluhového nástroje</p> <p>Kódem 1-4 se identifikuje druh dluhového finančního nástroje, na který byla garance poskytnuta.</p> <p>Účetní jednotka uvede číslo dle následujícího výčtu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - Půjčky (zápůjčky), úvěry, návratné finanční výpomoci, 2 - Dluhové cenné papíry (včetně směnek), 3 - Přijaté vklady, 4 - Ostatní dlouhodobé závazky.
Sloupec 11	<p>Předmět ručení</p> <p>Jedná se o identifikaci záruky dle vlastního identifikátoru účetní jednotky. Jedná se o nepovinnou vlastní poznámku sloužící pro jednoznačné identifikování dané záruky/ručení účetní jednotkou.</p>

Pozn.: Dotčené osoby, které jsou zároveň vybranými účetními jednotkami podle české účetní legislativy, tento výkaz předkládají do CSÚIS v rámci účetní závěrky za 4. čtvrtletí předchozího roku, nikoliv jako samostatný výkaz CV8; ostatní dotčené osoby vždy předkládají samostatný výkaz CV8. Pro obě tyto skupiny zároveň platí, že pokud nevykazují žádnou poskytnutou garanci, vyplní nuly nebo nechají výkaz prázdný.

4. Ilustrativní příklad

- Modelová účetní jednotka (ručitel, IČO 9999) poskytla garanci na 5letý dluhopis v nominální hodnotě 100 účetní jednotce D. Kupon (5 %) nabíhá ročně a splácí se 1x ročně k 31. 12. Emitent dluhopisu se po 2 vyplacených kuponech dostal do úpadku a další platby spojené s dluhopisy dle původního rozpisu bude hradit ručitel.
- Dále byla modelovou účetní jednotkou poskytnuta záruka na půjčku ve výši 10 000 (v r. 2015) na 2 roky s úrokovou mírou 7 % p. a., kterou původní dlužník (účetní jednotka F) nesplatil, a ze strany ručitele (modelové účetní jednotky) proběhly v roce 2017 celkem 2 splátky namísto dlužníka s tím, že úrok byl uhrazen s první splátkou a druhou splátkou byl celý původní dluh uhrazen. S věřitelem existovala dohoda, že se úročení po uplynutí 2 let zastaví.
- Pozn.: V příkladu jsou výkazy sestaveny zpětně z ilustrativních důvodů, aby byla garance ukázána v průběhu jejího zachycování.

výkaz k 31. 12. 2014

IČ účetní jednotky - věřitele	Název účetní jednotky - věřitele	IČ účetní jednotky - dlužníka	Název účetní jednotky - dlužníka	Datum poskytnutí garance	Hodnota zajištěné pohledávky			Datum plnění ručitelem v daném roce	Výše plnění ručitelem v daném roce			Celková výše plnění ručitelem od poskytnutí garance	Druh dluhového nástroje	Předmět ručení
					celkem	jistina	úrok		celkem	jistina	úrok			
1	2	3	4	5	6	6a	6b	7	8	8a	8b	9	10	11
3333	C	4444	D	1.1.2013	100	100	0		0	0	0	0	2	

výkaz k 31. 12. 2015

IČ účetní jednotky - věřitele	Název účetní jednotky - věřitele	IČ účetní jednotky - dlužníka	Název účetní jednotky - dlužníka	Datum poskytnutí garance	Hodnota zajištěné pohledávky			Datum plnění ručitelem v daném roce	Výše plnění ručitelem v daném roce			Celková výše plnění ručitelem od poskytnutí garance	Druh dluhového nástroje	Předmět ručení
					celkem	jistina	úrok		celkem	jistina	úrok			
1	2	3	4	5	6	6a	6b	7	8	8a	8b	9	10	11
3333	C	4444	D	1.1.2013	100	100	0	31.12.2015	5	0	5	5	2	
5555	E	6666	F	2.5.2015	10 700	10 000	700						1	

výkaz k 31. 12. 2016

IČ účetní jednotky - věřitele	Název účetní jednotky - věřitele	IČ účetní jednotky - dlužníka	Název účetní jednotky - dlužníka	Datum poskytnutí garance	Hodnota zajištěné pohledávky			Datum plnění ručitelem v daném roce	Výše plnění ručitelem v daném roce			Celková výše plnění ručitelem od poskytnutí garance	Druh dluhového nástroje	Předmět ručení
					celkem	jistina	úrok		celkem	jistina	úrok			
1	2	3	4	5	6	6a	6b	7	8	8a	8b	9	10	11
3333	C	4444	D	1.1.2013	100	100	0	31.12.2016	5	0	5	10	2	
5555	E	6666	F	2.5.2015	11 449	10 000	1 449						1	

výkaz k 31. 12. 2017

IČ účetní jednotky - věřitele	Název účetní jednotky - věřitele	IČ účetní jednotky - dlužníka	Název účetní jednotky - dlužníka	Datum poskytnutí garance	Hodnota zajištěné pohledávky			Datum plnění ručitelem v daném roce	Výše plnění ručitelem v daném roce			Celková výše plnění ručitelem od poskytnutí garance	Druh dluhového nástroje	Předmět ručení
					celkem	jistina	úrok		celkem	jistina	úrok			
1	2	3	4	5	6	6a	6b	7	8	8a	8b	9	10	11
3333	C	4444	D	1.1.2013	0	0	0	31.12.2017	105	100	5	115	2	
5555	E	6666	F	2.5.2015	5 000	5 000	0	2.5.2017	6 449	5 000	1 449	6 449	1	
5555	E	6666	F	2.5.2015	0	0	0	2.11.2017	5 000	5 000		11 449	1	

III. Metodický pokyn k Výkazu o projektech partnerství veřejného a soukromého sektoru

1. Základní informace

Ministerstvo financí vydává metodický pokyn k naplnění **Výkazu o projektech partnerství veřejného a soukromého sektoru** (dále jen „výkaz“), jehož závazný vzor je uveden v Příloze č. 3 vyhlášky č. 272/2017 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí.

Výkaz se zavádí za účelem získávání dodatečných informací potřebných k naplnění povinností ze směrnice Rady 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států a Evropské komise v rámci notifikace vládního deficitu a dluhu podle nařízení Rady (ES) 479/2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství. Informace slouží pro správné zaznamenání transakcí dle národní metodiky i mezinárodních metodik (ESA, GFS) a ke sledování stavu a vývoje veřejných financí.

Cílem výkazu s roční periodicitou předkládání je zajištění údajů o potenciálních (resp. podmíněných) závazcích sektoru vládních institucí,²⁰ které jsou sledovány a vykazovány jako rizika veřejných financí.

Institucionální pokrytí sektoru vládních institucí podle metodiky ESA 2010 je ekvivalentní se sektorem veřejných institucí podle zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., a zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Sledování vztahů vzniklých ze smluv k projektům partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP projektům) včetně analýzy jednotlivých rizik má zachytit implicitní dluhy vládních institucí, pokud nejsou aktiva na základě rozhodnutí Českého statistického úřadu (ČSÚ) zařazena do rozvahy sektoru vládních institucí²¹ dle metodiky ESA 2010²², a tím podpořit větší transparentnost a spolehlivost dluhové statistiky. Údaje odrážejí tzv. upravenou kapitálovou hodnotu aktiv, tj. smluvní ocenění majetku uvedené ve smlouvě, které je v jednotlivých letech postupně snižováno o část tzv. platby za dostupnost související s pořízením majetku. Upravená kapitálová hodnota aktiv odpovídá stavebním nákladům nebo nákladům na rekonstrukci aktiva týkajícího se smlouvy o PPP projektu a zahrnuje náklady financování v průběhu stavební fáze projektu. Výkaz odráží skutečnosti, které nastaly v průběhu daného kalendářního roku, a to ve stavu k 31. 12.

²⁰ Institucionální sektor podle ESA 2010. Metodika ESA 2010 je právně upravena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii.

²¹ Touto rozvahou se rozumí buď přímo rozvaha konkrétní vládní instituce, tedy dotčené osoby, anebo rozvaha celého sektoru, jak ji sestavuje Český statistický úřad v metodice ESA 2010.

²² Bližší informace o charakteru PPP projektů a jejich metodickém zachycování lze nalézt v *Manuálu o vládním deficitu a dluhu*, část VI. 4 (dostupné z <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-14-010>), popř. v češtině přímo z *Metodického popisu MF ČR* (dostupné z <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rozpocetove-ramce-statisticke-informace/podminene-zavazky-a-dalsi-udaje/zavazky-z-ppp/2014/metodicky-popis-mimorozvahova-ppp-17060>).

Definice:

Projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru se podle § 6 odst. 3 zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., rozumí veřejné zakázky a koncese o předpokládané hodnotě 300 000 000 Kč a vyšší podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, jejichž předmětem je využití zdrojů a schopností osob soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb související s údržbou a provozem dlouhodobého nehmotného nebo dlouhodobého hmotného majetku, pokud je smlouva uzavírána na 2 a více let.

Jedná se tedy o komplexní dlouhodobé kontrakty mezi dvěma jednotkami, kdy jedna jednotka (soukromá osoba) pořizuje či vytváří určité aktivum nebo soubor aktiv, určitou dobu je provozuje a poté předá druhé jednotce (vládní instituci), která je zadavatelem. Pro zadavatele to znamená nákup služby produkované provozovatelem s využitím vytvoření specializovaného aktiva, přičemž z finančního hlediska se jedná o významné kapitálové výdaje na vytvoření či obnovu fixních aktiv provozovatelem, která slouží k poskytování veřejné služby buď přímo zadavateli anebo v jeho přímém zastoupení. O ekonomickém vlastnictví aktiv a tedy jejich (ne)zařazení do rozvahy sektoru vládních institucí ze strany ČSÚ rozhoduje konkrétní rozložení rizik a přínosů mezi oběma smluvními stranami podle povahy poskytované služby a možnost těchto stran rizika analyzovat, nést a řídit.

Zadavatel je hlavním nákupčím služeb a jeho platby představují hlavní zdroj příjmů provozovatele, kterými bude kryt své výdaje a získá adekvátní míru návratnosti své investice. Provozovatel tedy neprodává své služby přímo veřejnosti (koncovým uživatelům) jako např. v případě používání silnice za platbu v podobě mýtného.

2. Kontrolní vazby

VNITROVÝKAZOVÉ KONTROLNÍ VAZBY		
sl. 13	musí	$\geq \Sigma$ (sl. 9 až 12)
sl. 24	musí	\geq sl. 17 + sl. 19 + sl. 21 + sl. 23
sl. 29	musí	$\geq \Sigma$ (sl. 25 až 28)
KONTROLY PŘÍPUSTNOSTI		
sl. 2	přípustný	Druh projektu = A, B, C, D, E, F nebo G
sl. 3	přípustný	Datum ve formátu DD.MM.RRRR
sl. 6, sl. 7, sl. 14 a sl. 15	přípustný	Rok ve formátu RRRR

3. Obsahová náplň jednotlivých položek výkazu

Sloupec 1	Projekt Jedná se o číslo a název veřejné zakázky, jak je uveden ve Věstníku veřejných zakázek (https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/SearchProfile/Search?Status=Active&PageSize=50&Page=1 – evidenční číslo profilu).
Sloupec 2	Druh projektu Podle charakteru služeb, které jsou předmětem veřejné zakázky, uvede účetní jednotka odpovídající písmenné označení z následujícího výčtu: A - Dopravní infrastruktura, B - Vzdělávání a související služby, C - Vodovody, kanalizace a nakládání s odpady, D - Sociální služby, E - Zdravotnické služby, F - Teplo, energie, G - Ostatní.
Sloupec 6 a 7	Rok zahájení - Rok ukončení Jedná se o předpokládaný nebo skutečný rok zahájení a rok ukončení stavby, pokud je stavba součástí předmětné veřejné zakázky.

Sloupce 9 až 13	Výdaje vynaložené na pořízení majetku Jedná se o skutečné výdaje dodavatele na pořízení majetku v jednotlivých letech a v celkové výši od uzavření smlouvy. K sloupcům 9 až 12: Rokem t, který není explicitně uveden ve výkazu, se rozumí rok, ve kterém se výkaz vyplňuje, např. 2019, jestliže se zasílá výkaz ve stavu k 31. 12. 2018. Z toho plyne, že rok t-1 je referenční rok, za který se výkaz vyplňuje a roky t-2 až t-4 jsou další předchozí roky.
Sloupce 14 a 15	Počátek – Konec Jedná se o rok zahájení a rok ukončení plateb poskytovaných účetní jednotkou dodavateli.
Sloupce 16, 18, 20 a 22	Platby za dostupnost Jedná se o celkové platby za dostupnost hrazené účetní jednotkou dodavateli. Obvykle zahrnují tzv. servisní složku, úhradu nákladů na pořízení majetku, úhradu nákladů na externí dluhové financování, popř. další. Co se týká konkretizace let t-1 až t-4, platí totéž, co u sloupců 9 až 12.
Sloupce 17, 19, 21, 23 a 24	Výdaje na pořízení majetku Jedná se o investiční složku platby za dostupnost neboli výdaje na pořízení majetku v jednotlivých letech a celkem od počátku.
Sloupce 25 až 29	Další platby a plnění zadavatele Jedná se o další plnění zadavatele v souvislosti s projektem (například nákup pozemků, úvěr poskytnutý dodavateli a další) v jednotlivých letech a celkem od počátku. Co se týká konkretizace let t-1 až t-4 ve sloupcích 25 až 28, platí totéž, co u sloupců 9 až 12, 16, 18, 20 a 22.

Pozn.: Dotčené osoby, které jsou zároveň vybranými účetními jednotkami podle české účetní legislativy, tento výkaz předkládají do CSÚIS v rámci účetní závěrky za 4. čtvrtletí předchozího roku, nikoliv jako samostatný výkaz CV9; ostatní dotčené osoby vždy předkládají samostatný výkaz CV9. Pro obě tyto skupiny zároveň platí, že pokud nevykazují žádnou veřejnou zakázku dle zákonné definice, vyplní nuly nebo nechají výkaz prázdný.